

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 13 Mart 2023

Sayı: 2518

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 01.03.2023

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	Adalet	
Tarih:	14 Mart 2023	Esas No: 2/5001

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
13 Mart 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
13 Mart 2023
No: 1183986

GENEL GEREKÇE

Devletin en önemli işlevlerinden biri, çeşitli kural ve ilkelere uygun bir biçimde kamuya hizmet sunmaktır. Hizmetlerin yerine getirilmesi esnasında uyulması gereken ilkelere biri Anayasamızın 10. maddesinde olan eşitlik ilkesidir. Anayasamızın “*Kanun Önünde Eşitlik*” başlıklı 10. maddesinin hükmü, “*Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.*” şeklindedir. Eşitlik ilkesi, devletin kişiler arasında ayırım yapmaksızın, herkese eşit şekilde muamele etmesini gerektirdiğinden; devletin kamu hizmetlerini sunarken tarafsız olmasını beraberinde getirmektedir.

Kamu personelinin, kendisi hakkında işlem tesis etmeye yetkili makamlar tarafından yapılacak her türlü ayrımcılıktan korunmasını sağlayan hukuki araç, liyakat ilkesidir. Liyakat ilkesi, personel hakkında tesis edilecek işlemlerde yalnızca görevin gerektirdiği niteliklerin dikkate alınmasını gerektirir. Dolayısıyla liyakat ilkesi yoluyla sağlanan hukuki koruma, bir yandan personel hakkında işlem tesis etmeye yetkili makama bir yükümlülük getirirken; diğer yandan da ilgili kamu personeline özel bir koruma sağlamaktadır.

Kamu idaresinin disiplinli, dürüst ve etkin şekilde, hukuken belirlenen sınırlar çerçevesinde işlemlerini sağlamak için kamu faaliyetlerinin gerek eşitlik gerek liyakat ilkeleri kapsamında adaletli şekilde yürütülmesi gerekmektedir. Toplumun kamu idaresine duyduğu güven ve inanç liyakat ve eşitlik ilkeleri sayesinde korunmaktadır. Kamu görevi kamu yararını hedeflemekte olup, görevin gereklerine aykırı davranılması, görevin yapılmaması veya geç yapılması halinde kamu yararı hedefine ulaşamaması veya geç ulaşılması söz konusu olacağından, kamu zararının ortaya çıkmasına bile sebep olunabilmektedir. Kamu görevlisinin görevini yaparken kişilere ve kamuya zarar vermesinin önlenmesi kamu otorite ve kuvvetini elinde bulunduranların vatandaşlara yönelik kötü muamelelerinin engellenmesi ve caydırıcı yaptırımlara tabi tutulması gerekmektedir.

Kamu görevlisi, üstlenmiş olduğu görevi sadakatle yerine getirmek, bireylerin kamu idaresine karşı duymaları gereken güveni sarsmamak zorundadır. Birçok yargı kararında da ifade edildiği üzere; görevi savsama eylemi devlet yönetimine karşı bir suçtur. Korunan değer devlet işleyişinin zamanında yapıldığı hakkındaki inançtır. Suçun mağduru da devlettir.

Yine işbu fiillerin suç olarak nitelendirilmesiyle korunan hukuki yararlardan bir tanesi de kamu görevinin yerine getirilmesinde disiplin tesis etmek, bu görevin hiç veya zamanında yerine getirilmemesi sebebiyle bundan umulan ve beklenen genel yararın sektöre uğramadan elde olunmasını, ayrıca kamu görevinde disiplinin geçerli olmasını sağlamak ve bu suretle kamu idaresinin zarar görmesini önlemektir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda çeşitli düzenlemeler bulunuyor olsa da yaptırımlar caydırıcı nitelikte değildir. İşbu sebeple kanun teklifimiz ile birlikte kamu hizmetinin sağlıklı olarak sunulmasında ve kamu güveninin sağlanmasında görevi kötüye kullanma suçunun işlenmesi halinde kişilere verilecek cezanın arttırılması sağlanarak yaptırımların caydırıcı olması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile görevini kötüye kullanan, görevinin gereklerini yerine getirmede gecikme gösteren ve bu durumlardan şahsi çıkar sağlayan kamu görevlilerine uygulanacak hapis cezalarının arttırılması sağlanarak bu hususa ilişkin yaptırımların caydırıcılığının arttırılması, kamu hizmetinin sunulmasında liyakat ve eşitlik ilkesinin esas alınması amaçlanmıştır.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“MADDE 257- (1) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir kazanç sağlayan kamu görevlisi üç yıldan dokuz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında görevinin gereklerini yapmakta ihmal veya gecikme göstererek kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız kazanç sağlayan kamu görevlisi iki yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) İrtikap suçunu oluşturmadığı takdirde görevinin gereklerine uygun davranması için veya bu nedenle kişilerden kendisine veya bir başkasına çıkar sağlayan kamu görevlisi, birinci fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

